

VÄRMDÖ DJURKLINIK INFORMERAR OM RÄVENS DVÄRGBANDMASK:

En läskig zoonos

Det finns en liten parasit som vi i Sverige varit lyckligt förskonade ifrån, fram tills för några år sedan då den hittades hos en räv i Uddevallaområdet. Efter detta har den identifierats på flera platser i Sverige. Det rör sig om en liten inälvsmask som kallas Rävens dvärgbandsmask, eller *Echinococcus multilocularis* på latin.

TEXT: KARIN SZABÓ, LEG. VETERINÄR PÅ VÄRMDÖ DJURKLINIK | ILLUSTRATION: HELENA JOHANSSON (STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT, SVA.SE)

PARASITEN ÅTERFINNS ENDAST på norra halvklotet och i Europa är den vanligast i Centraleuropa och Baltikum. I Alperna, som är ett känt högriskområde, smittas en person på 400 000 invånare och år (Folkhälsomyndigheten 29 okt 2015). Risken är alltså väldigt liten att råka ut för parasiten och än mindre i Sverige. Trots detta är det viktigt att känna till att den finns, och att vi gör vad vi kan för att hålla smittan nere.

Parasiten är som vuxen endast 1,5-4,5 mm lång. För att fullgöra sin livscykel kräver den både en mellanvärd och en huvudvärd. Huvudvärden blir i regel inte sjuk av parasiten men hos mellanvärden har sjukdomen oftast dödlig utgång.

Den vuxna masken lever i tarmen hos huvudvärden (framförallt räv och mårddjur). Där lägger den tusentals ägg och dessa passerar ut i miljön med avföringen.

De mikroskopiska äggen tas upp med

födan av en mellanvärd (framförallt smågnagare). Äggen blir till larver som penetrerar tarmen och förs via blodet till levern där cystliknande maskblåsar bildas. Maskblåsorna växer tumörartat och kan även sprida sig till andra organ.

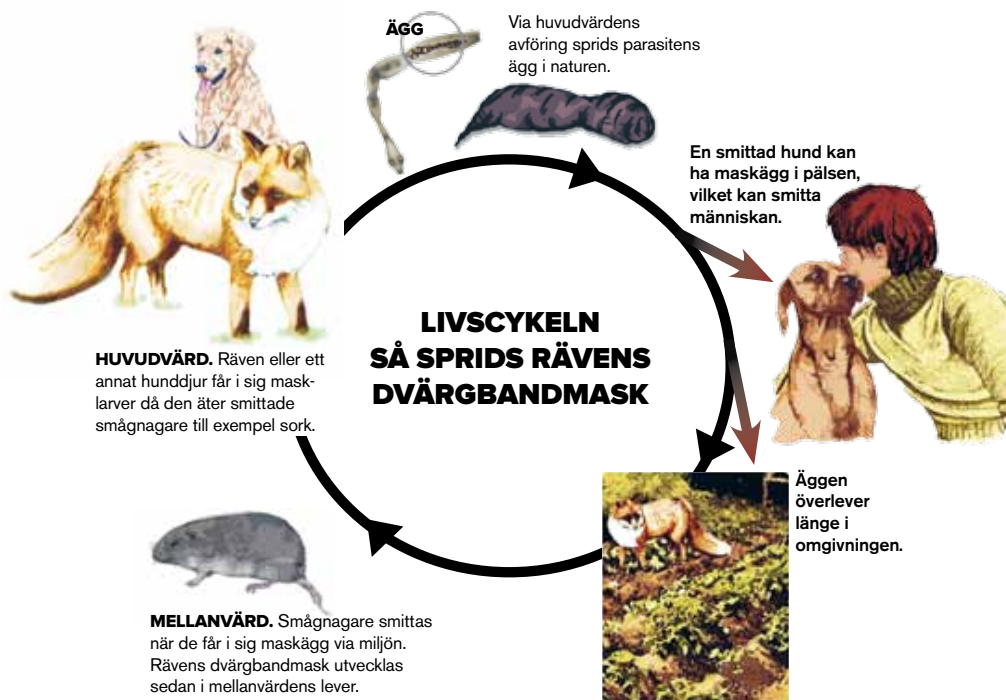
Livscykeln fullbordas genom att huvudvärden äter upp mellanvärden och maskblåsorna utvecklas till vuxna maskar. Äggen är mycket motståndskraftiga i miljön. De dör vid upphettning men det krävs 80 minusgrader under flera dagar för att ta kål på dem.

NU TILL DET SOM ÄR OROVÄCKANDE med denna parasit. Det är nämligen en zoonos, dvs en sjukdom som kan smitta från djur till människa. Våra tamhundar kan agera huvudvärd och människan mellanvärd! Vi kan bli smittade genom att få i oss maskägg från miljön. Sjukdomen är allvarlig och vi måste ofta genomgå levertransplantation

och livslånga behandlingar för att inte avlida av parasitinfektionen.

Hur skyddar man då sig själv och sin hund mot smitta? Jo viktigast är att om man har befunnit sig i ett riskområde och man vet med sig att hunden gått lös och kan ha fått i sig smågnagare så ska man se till att avmaska den med ett preparat som innehåller Praziquantel. Har man varit ute och rest är det bra att avmaska inför hemresan. Man kan också tvätta hunden då den kan ha maskägg i pälsen. Skölj bär, svamp och annat som kan ha kontaminerats med ägg samt ha noga handhygien. Ska man vara helt säker på att inte smittas av mat får man tillaga det man ska äta. Risken är som sagt extremt liten att smittas, även om man vistas i eller äter bär från ett högriskområde. Sedan parasiten påträffats i Sverige finns krav på avmaskning vid resa från Sverige till vissa länder. ♣

Med detta vill vi på Värmdö Djurklirik önska er alla en riktigt Glad Sommar och upphör nu inte att njuta av naturens alla läckerheter!

VÄRMDÖ DJURKLINIK

Skogsbovägen 7, 134 30 Gustavsberg
tel: 08-570 333 75 eller 08-570 333 83
varmdodjurklirik.se